

DOLENJSKE NOVICE

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je s poštnino vred za celo leto naprej 2 K, za pol leta 1 K. Naročnina za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 2 K 50 h, za Ameriko pa 3 K. — Dopise sprejema urednik, naročnino in oznanila tiskarna J. Krajec nasl. v Novem mestu.

Gospodarske stvari.

Skrbimo bolj za pridelovanje gnoja!

Skušnja uči pri nas vsacega kmetovalca, da dobiva pri oskrbovanju svojega posestva največ dohodkov iz živinoreje. To kmetijsko panogo povzdigniti na tako visoko stopinjo dovršenosti, da bi nam postala glavni steber kmetovanja, to bodi smoter vseh nas in slehernega kmetovalca. Če hočemo ta cilj doseči, je pač samo ob sebi umevno, da moramo živini tako postreči, kakor zahteva to njih nprav in pri tem ne smemo prezreti prvi pogoj umne živinoreje, da „krava pri gobcu molze“. Žalibog, da pokladamo ravno pri nas na pridelovanje krme premalo skrbnosti, da puščamo naše njive, travnike in košenice v nemar gledé umnega obdelovanja in osobito gnojenja. Pridelovanje veliko in dobrega gnoja zanemarja pri nas največ kmetovalcev. Na to stran umnega kmetovanja obrača se pri nas premalo pozornosti in akoravno je vsakdo prepričan o potrebi gnojenja, vendar se plaši in straši dela in stroškov, s kojimi bi si pridobil več gnoja. Koliko veliko izgubimo le pri hlevskem gnoju, izračunimo lahko, ako pomislimo, da imamo na Kranjskem 253.839 glav goveje živine, od katere sleherne odrastle živine dobimo na leto 100—125 q gnoja, 24.821 kônj, kjer se računi na leto do 85 q gnoja od konja, 107.836 prašičev, od vsake odrastle živali po 20 q na leto in 45.013 glav drobnice, ki daje po 6 do 8 q gnoja na leto. Od te živine dobili bi na leto 20 do 30 milijonov meterskih centov gnoja, vrednega 5 do 7 milijonov goldinarjev; vsled slabih gnojišč in neracionalnega oskrbovanja se izgubi, povprečno računeno, vsaj četrtina gnoja. Pri tem pa nismo še vpoštevali gnojnico, katera gre večinoma po zlu in kojoj izgubo se lahko računi na leto na 1 milijon goldinarjev.

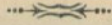
Če obračamo pa že na živinski gnoj tako malo pazljivosti, še manj je pokladamo na pridelovanje, oskrbovanje in izkoriščenje družih gnojil kakor: straniščni gnoj, kompost in na pomožna gnojila (pepel, gips, vapno, lapor in razna umetna gnojila). Zguba, ki nastaja pri tacem postopanju, je nepreračunljiva, znaša pa vsaj toliko, kolikor pri živinskem gnoju.

Pri naših razmerah, kjer moremo le pri skrbnem oskrbovanju in dobrem gnojenju pričakovati dobro vspevanje kmetijskih rastlin, je zametavanje in neizkoriščenje toliko gnojil za napredek v kmetijstvu in za povečanje dohodkov iz kmetijstva — neizmerno velika napaka. Dokler obstajajo take razmere, tudi ni misliti na splošno zboljšanje naše živinoreje.

Ako se hočemo v bodočnosti obvarovati te škode, ki znaša vsako leto po več milijonov gld., moramo vsi na to delovati, 1.) da si napravimo taka gnojišča, kakor jih zahteva umno kmetovanje ter da pravilno ravnamo z gnojem že na gnojiščih, 2.) da nabiramo vso scalnico in gnojnico v gnojnične jame, 3.) da si vsak kmetovalec vsako leto po obsežnosti posestva prideluje primerno veliko mešanega gnoja ali komposta, 4.) da si po možnosti pomnožujemo veličino gnoja z nakupovanjem in izkoriščenjem pomožnih gnojil. V dosego tega namena je pač pri premnogih naših posestnikih neobhodno potrebno, da svoja dosedanja zanemarjena gnojišča popravijo in tlakajo, da si napravijo gnojnične jame, da začno nabirati odpadke pri gospodarstvu kakor cestno blato, blatov iz jarkov in luž, smeti iz dvorišča, stanovanja in skednjev, pepel, kosti, drob, kri, dlako, parklje, rogove, plevel itd. jih spravijo na primernem tlakanem prostoru najbolje blizu gnojnične jame. Slednjič, da se z uporabo pomožnih gnojil zlasti na travnikih in pašnikih pospešuje rast in pomnožujejo travniški pridelki. S tem si pridobimo dovoljno množino krme, da zamoremo rediti večje število umno oskrbovane živine.

Brezdvomno je naše dosedanje kmetovanje z ozirom na plodnost zemlje roparsko in opravičene so pritožbe naših kmetovalcev, da zemlja ne rodi več toliko, kolikor je nekdej. To pa izvira odtod, ker naš kmetovalec niti ne vé, v čem obstoji kmetovanje in torej nima tistega temeljnega znanja, ki je neobhodno potrebno za umno kmetovanje. Kadar pa bo naš kmetovalec razumel, da ima kmetovanje isti temelj kakor vsaka druga obrt, da kmetovanje ni rop ali slučajno izvabljenje zemeljskih zakladov, temveč čisto priprosto predelovanje redilnih snovij in naravnih sil v nove pridelke potem ga bode že navadna pamet gnala do umnejšega delovanja. Kmetovalec mora priti do spoznanja, da je kos zemlje (njiva, travnik itd.) v njegovi kmetiji tisto, kar je stroj v tvornici; če v stroj ne pridejo surovine, ne pride iz njega izdelek in če v njivo ne pridejo redilne snovi, ki jih rastlina potrebuje, tudi ni primerne pridelka. Plodnost zemlje je poleg drugega vsota redilnih snovij in torej blago, ki se dandanes z njim trži kakor z vsako drugo surovino. Kjer ne poznajo teh zlatih nauk, ki jih je učil največji dobrotnik človeštva Just pl. Liebig in ki so se v kmetijstvu spoznali kot edino pravi, tam kmetijstvo propada; kjer jih pa upoštevajo, tamkaj kmetijstvo procvita.

V sedanjih poletnih mesecih je čas, da storimo v svrhu večjega pridelovanja gnoja prve in prave priprave s tem, da si napravimo uzorna gnojišča in gnojnične jame ter da začnemo nabirati odpadke pri gospodarstvu za kompost ali mešani gnoj. V povzdigo našega kmetijskega stanu je pač želeti, da bi se v tej zadevi mnogo na boljše obrnilo in s tem se tudi naša živinoreja na višjo stopnjo povzdignila in to le v prid našim dohodkom v kmetijstvu!



Politični pregled.

Avstrijski ministri bi bili radi izpregli; čutili so, da niso kos veliki nalogi in da ne morejo vladati proti Čehom. A cesar je vsprejel samo odpoved ministra za Česko, Rezeka, vse druge zlasti pa Körberja je potrdil v službi. Državni zbor je odložen, bržčas bo pa tudi razpuščen. Mogoče je celo, da bo vlada razširila volilno pravico in si tako dobila novih poslancev.

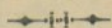
Hrvatskim banom je cesar imenoval grofa Božidara Pejačevića, grajščaka v Našincih v Slavoniji. Novi ban je zvest pristaš grofa Khuena, vendar od njega pričakujejo, da bo kakor Hrvat imel več srca do naroda, nego ga je imel Khuen. Bi bilo le želeti! Nemiri po deželi pa še niso prenehali in ima vojaštvo še vedno dosti opravka z nezadovoljnimi ljudmi. Polagoma izpuščajo iz ječe može, katere so popolnoma po nedolžnem zaprli, in se njih nedolžnost šele sedaj spriča pred sodiščem.

Italijanski kralj je hotel odpotovati v Pariz. A radi boleznj sv. Očeta je odpovedal svoj obisk in ga preložil na poznejši čas.

Predsednik francoske ljudovlade je obiskal angleškega kralja. Hoteli so pri tej priliki skrpati nekako prijateljstvo med Anglijo in Francosko. Pa ne gre prav. Je sovraštvo preveč zastarano med tema državama.

Srbski kralj Peter I. je vsled svoje poljudnosti jako priljubljen med srbskim narodom. Pripoveduje se, da zahaja kaj rad nepoznan in priprosto oblečen med ljudstvo in se pogovarja z njim, da izve njegove želje. Na kraljevo prizadevanje so mnogo olajšali odredbe glede domačih in tujih časnikov. Volitve za novo narodno skupščino so razpisane na 8. septembra po starem koledarju, sestanek pa 1. oktobra. Volitve bodo precej zelo proste, ker kralj želi izvedeti res voljo narodovo. Tuje države, ki so dejale, da ne marajo s Srbijo nič več občevati, radi kraljevega umora, so se vendarle potolažile.

Turška vlada je začela kopičiti vojaštvo ob bolgarski meji. Na vprašanje bolgarskega zastopnika je odgovorila, da je kopičenje le slučajno. Bolgarija pa je o tem novem nastopu Turčije obvestila razne velesile, posebno Rusko in Avstro-Ogrsko. Odvrača od sebe vsako odgovornost in ugovarja odločno proti kopičenju turških čet ob bolgarski meji. Turška vlada je odprla velike zaloge orožja v Drinopolju, iz katerih se vsem turškim mladeničem in možem, ki so sposobni za boj, deli orožje. V skladiščih ob meji nabirajo Turki živeža, kakor za vojsko. Od macedonsko-bolgarske meje prihajajo vesti o bojih med turškimi in bolgarskimi prednjimi stražami. V vseh turških vojaških orožarnicah se krčevito dela. Ako Evropa ne posreduje, je turško-bolgarska vojska neizogibna.



LISTEK.

V RIM!

Loreto.

(Dalje.)

Tu smo imeli priliko spoznati od blizu življenje loretanskega meščana. Nastanili so nas namreč v neko zasebno hišo. Čudna hiša to. Po par stopnicah pridemo v vežo, ki je ob enem kuhinja. Čuden duh puhti iz priprostega ognjišča in zoperu dim se vali izpod kotla, v katerem se kuha za nas večerja. Lesa je tukaj jako malo in drag je. Zato si pa je naš meščan in gospodar pomagal s snovjo, ki se pobira na cesti. Naš kmetič jo meče na njivo, da je rast bujnejša, tam pa so kurili ž njo. Sopotniki so vihali nosove, češ, odkod ta neprijeten duh, a jaz sem precej domneval kaj je: a da jim ne pokvarim slasti, sem molčal. Pa je vseeno dišala juha, če ta reč izpod rok urne loretanske „gospodične“ zasluži to ime. Toda lačni smo bili in laška hrana se ni nikomur upirala. Vrlo nam pa je dišalo vino, ki raste tod po gričih na okoli. Pravili so nam, da so Loretanci na slabem glasu glede poštenja. Celu za roparje jih imajo. No, izgledajo že tako: črna polt, črni lasje, črne oči, divji, ostrorezani obrazi; pa tudi védejo se usiljivo. Komaj smo zajeli par žlic juhe, že pride „signorina“ in ponuja s tako silo molke in svetinjice in kaj vem kaj še vse, da smo že radi nadležnosti morali kaj vzeti. Zlasti ko smo zapazili, da je prišla prodajalki na pomoč „signora madre“ široka žena, neznansko zgovorna. Najbolj jezična babnica našega mesta ni niti senca proti klepetavosti te matrone. Torej kupi kaj, če ne oglušiš! Potem pa v posteljo, ki je neizmerno široka pa tudi neprimerno trda. Toda: utrujeni smo, da bi zaspali na samih deskah. Priporočimo se loretanski Materi Božji in zlezemo pod odejo.

Lepo, krasno pomladno jutro je vstalo nad mestom in okolico. Ker vemo, da se Lahom zjutraj nič ne muči, zato ne gremo prav zgodaj v cerkev. Prva pot je seveda v zakristijo. Tam izvem, da me je zadela srečka in sreča, da bom smel opraviti presveto daritev pri oltarju, kateri stoji v Marijini hišici. Velike sreče mi prav nič ne krati to, da bom smel maševati šele ob polu 3. uri popoludne! Tam je namreč dovoljeno maševati tudi popoludne do 4. ure ali celo do 5., a mora biti toliko duhovnikov, da so svete maše nepretrgoma druga za drugo, in postiti se morajo znati gospodje. Nekaj za popoludne odmenjenih gospodov se je skesalo, a našlo se je dovolj drugih pripravljenih za dolgi post in tako so bile svete maše neprestano do poznega popoludne. Daru za sveto mašo pa ne sme noben duhovnik vzeti, sicer ga zadene huda kazen.

Imam torej dosti časa ogledati si baziliko, sveto hišico in mesto. A v cerkvi mi ni obstanka, kdo bo molil, dasi še tako rad, v tem vrišču, tudi ogledovati si kaj ni mogoče niti se ne spodobi med sv. mašami. Dobi me par Slovencev, ki bi radi opravili sv. spoved. Dobro. In gremo iskat spovednice. Kaj čudne so te spovednice in pri okencu nimajo mreže, ampak pločevino z gostimi, drobnimi luknjicami. V žagradu poprosim štole, in dajo mi rudečo štolo, ker ni višnjeve nobene! Ko opravimo, zapustim cerkev in grem si ogledat okolico.

Svet je tu hribovit in precej gol. Le prijazne dolinice so nekoliko bolj obraščene. Skoraj na vsakem teh vrhov pa se beli če ne mesto pa vsaj trg ali vas. Vidi se, da smo v deželi, po kateri je pogosto zvenelo orožje bojevitih ljudij. Zato so si prebivavci iskali zavetja na gričih in hribih. Na takem griču stoji tudi Loreto. Kajpada je mesto vse vegasto in je ni niti ene vodoravne ulice, le veliki trg pred baziliko je raven in zato priljubljeno šetališče loretanske gospode. Razgled iz Lorete je zares lep in mikaven, zlasti če se ozremo tja doli na prekrasno morje adrijansko. Pravijo, da se od todi v jasnem vremenu vidijo vrhovi dalmatinskih gora. Mi jih nismo videli, bilo je onkraj morje vse v megli in oblakih. Prav prijeten je bil sprehod krog mesta v svežem jutranjem pomladnem zraku.

A nismo sem prišli kot „letovičarji“ in turisti, marveč kot božjepotniki. Zato grem v baziliko. Kako lep je trg pred njo! Na desni strani drži se cerkve apostolska palača, ki še na drugi cerkvi nasprotne strani oklepa prostrani trg. Načrt za to veličastno palačo, katera ima v pritličju lepo lopo, napravil je veliki umetnik Bramante. Sredi trga je vodnjak iz

marmorja, malo pred baziliko pa je spomenik papeža Siksta V. Pročelje je močno podobno onemu frančiškanske cerkve v Ljubljani.

Tla, kjer stojimo, so zares sveta tla. Saj pod kupolo te bazilike je ona hišica, v kateri je najčistejšo Devico angelj pozdravil po Božjem naročilu in je ona postala Mati včlovečene Besede. V tej hišici je bivala dalj časa sv. Družina. Tu sem so prihiteli že nešteto svetniki, omenim le nekatere: sveti Ignacij Lojolanski, sv. Frančišek Ksaverij, sv. Alojzij, sveti Alfonz Liguori, sv. Frančišek Saleški, sv. Brigita, bl. Peter Kanizij itd. In koliko po najverodostojnejših pričah potrjenih čudežev se je tu zgodilo! Zares svet kraj! Žal le, da se domačini brez izjeme na tem tako svetem kraju obnašajo zares pohujšljivo. Njim je le „kšeft“ glavna stvar, to kar nese denarcev, naj je potem sveto ali ne. Vstopimo skozi mogočna vrata. Naravnost tja proti sveti hišici hitimo. Gnječa je nekoliko ponehala, možno bo moliti enkrat prav od srca in si ogledati sveti kraj.

(Dalje sledi.)

Presvetli g. knez in škof dr. Anton Bonaventura Jeglič v Novem mestu.

Ker nas je dopisnik pustil na cedilu (glej listnico uredništva!), zato v naglici o zadnjih slavnostih nekaj malega. — Presv. g. knez in škof se je pripeljal dne 26. junija s popoldanskim vlakom. Na kolodvoru ga je pozdravil najprvo mil. g. prošt dr. Elbert in preblag. g. c. kr. vladni svetnik Fridrich ter postajni načelnik g. Novak. Nato se je odpeljal v mesto. Prvi slavalok je bil postavljen pri prostovem hlevu; bil je jako ukusno prirejen z venci in zastavami, v sredi pa se je blestelo Ime Marijino. Drug temu podoben slavalok z Imenom Jezusovim je stal pri vhodu na cerkveni svet pod zvonikom. Vrh tega so bila okrašena cerkvena glavna vrata, nad katerimi je visel prav lep križ iz svežih cvetlic. Primerno okrašen je bil tudi vhod v kapiteljsko poslopje in tudi notranjščina poslopja. Pri kapiteljskih vratih bil je čez cesto napeljan venec, v sredi njega pa je visel nizdol okrogel venec s šopkom. Od kapiteljskega poslopja do cerkve so bile ob obeh straneh ceste postavljene smrečice, zvezane med seboj z venci. Vencev so silno veliko in prav pridno napletle nekatere Marijine hčere. Da ni manjkalo primernih, lično izvršenih napisov, ni da bi omenjal. Na prostoru pred kapiteljnom so Presvetlega pričakovali: na eni strani deška in dekliška ljudska šola z zastavama, na drugi III. red in Marijanska kongregacija z banderoma in odposlanstvo katol. družbe rokodelskih pomočnikov z zastavo. Ta špalir je pustil prazen prostor za sprejem, za njim pa je stalo mnogo občinstva iz mesta. V veži pa so čakali načelniki vseh c. kr. uradov in tudi dva častnika meščanske garde. Da g. župana ni bilo in sploh nikogar od občinskega odbora, je znano, in so meščani o tem napravili marsikako značilno, krepko opazko, ter tako dali odduška svoji nevolji.

Presvetli stopil je pri prvem slavaloku iz kočije ter blagoslavljaljoč in prijazno pozdravljaljoč šel med špalirjem dalje. Pred kapiteljnom pozdravi ga najprvo učenec IV. razreda Stanko Škerlj, spremljan od dveh drugih učencev. Potem pa stopi pred kneza in škofa učenka Mara Vidic in lepo govori priprost, a prisrčen pozdrav visokemu gospodu, učenka Mici Šegula pa mu izroči jako lep šopek krasnih, svežih cvetlic. Presvetli je bil tega pozdrava vidno razveseljen ter želel, da bi se vsa voščila res uresničila. Stopil je nato k gg. uradnikom ter se jako prijazno in ljubeznjivo ž njimi razgovarjal, dokler se ni razvrstila procesija v cerkev. Mogočen zbor ga je pozdravil z „Ecce sacerdos magnus“. Po blagoslovu je bila vizitacija cerkve in pokopališča. Med večerjo priredila je godba meščanske garde Presvetlemu serenado ter zaigrala prav dobro precej komadov. Presvetli se je podal med godce, jih pohvalil in izrazil svojo zadovoljnost, da ima Novomesto tako dobro godbo. — Pri sveti maši, katero je Presvetli daroval drugo jutro ob 6. uri, pel je spet domači zbor. Presvetli se je ta dan in zlasti v nedeljo spet in spet jako pohvalno izrazil o lepem petju ter močno pohvalil g. pečovodjo in organista. Bil je tudi pri šolski sveti maši ob polu 8. uri, ko so pele šolske deklice. Tudi to petje mu je prav zares ugajalo. Dopoldne je potem obiskal deško ljudsko šolo, samostansko

cerkev in šolo na Grmu. Popoldne pa dekliško ljudsko šolo in jetnišnico. Drugo jutro je bil Presvetli že pred 4. uro v spovednici in neumorno spovedoval do polu 9. ure. Ob 9. uri je bil slovesen vhod in tih sv. maša. Potem pa je Presvetli stopil na prižnico in z njemu lastno vnebo in gorečnostjo spodbujal mnogoštevilno zbrane vernike, naj vstrajajo na dobri poti, na kateri so zvečine. Svaril pa je tudi presunljivo pred nevarnostmi, ki preté krščanskemu življenju. Potem pa je podelil zakrament sv. birmе. Bilo je iz domače župnije birmanih 220 otrok, iz tujih župnij 58, skupaj 278. Ko so bile končane običajne molitve za mrtve, bilo je ravno poldne.

Pri obedu je bila zbrana jako odlična družba. Prišla stanareč k g. proštu v posete ta dan dva opata: iz Mehrerau-a in Marienstatta, ki sta prišla k posvečenju novega zatiškega opata. Da ni manjkalo domače gospode, načelnikov raznih oblastev in uradov, ume se ob sebi. Po litanijah je Presvetli z obiskom še počastil rokodelski dom. Meščanstvo je Presvetlega povsod prav spoštljivo in vljudno pozdravljalo, ker omilil se jim je višji pastir radi prijaznega, ljubeznjivega obnašanja. Popoldne pa se je Presvetli odpeljal v Zatičino, da je tam posvetil novega opata. — Bog dal, da bi navdušene besede in lepi opomini skrbi za naš blagor prešinjenege nadpastirja rodila obilo lepih sadov krščanskega življenja!

Važnosti železniške zveze iz Novega mesta v Brežice.

(Konec.)

V vseh drugih deželah so raztresene tudi po manjših mestih garnizije. Na Štajerskem imajo poleg glavnega mesta Gradca tudi še sledeča podeželna mesta garnizije: Maribor, Celje, Ptuj, Judenburg, Leoben, Bruck a. d. Muhr, Slovenji Gradec, Radgona i. dr. Edino na Kranjskem nima niti eno podeželno mesto, izven Ljubljane, garnizijo. Novo mesto je bilo od nekdanjega garnizijskega mesta. Imeli smo lovce in deželno brambo. Vsled okupacije, pomanjkanja železniških zvez in slabe vode zgubili smo pred 20 leti garnizijo. Pomisliti je treba, da, ako bi imeli tukaj le 300 vojakov, pustili bi z častniki širšemu okoliškemu in mestnemu ljudstvu na leto najmanj 200.000 kron, kar bi se pri blagostanju silno poznalo. Dokler pa ne dobimo železnice Novo mesto-Brežice in s tem direktno zvezo s severnim železniškim omrežjem preko Ljubljane in z južnim omrežjem preko Zagreba, je popolnoma izključeno, da bi dotlej dobili garnizijo. Smešno bi bilo tudi le prositi za garnizijo pred zvezo z Brežicami. Novo mesto leži ravno med Ljubljano in Zagrebom, središčem Hrvatske. Ni ga primernejšega kraja za zgradbo tovarn raznih izdelkov. Kateri tujec ali kapitalist bode pa tako bedast, da si bode šel v Novo mesto tovarno graditi, ako nima niti premoga za gonilno moč, niti železniške zveze preko Brežic in Zagreba z južnimi deželami? Vse kaj drugega bi bilo, ako se dogradi železnica iz Trebnjega v St. Janž, od kjer bi se dobival od blizu po ceni izvrsten premog, in ako se zgradi železnica iz Novega mesta v Brežice, od kjer ste samo še dve postaje v metropoli Hrvatske. Potem bi se lahko izdelki iz tovarn izvažali preko Brežic v Zagreb in v južne dežele in preko Ljubljane v severnejše kraje in s tem bi bila prilika dana kapitalistom v Novem mestu tovarne graditi. In nekaj sto tovarniških delavcev pustilo bi v mestu in širši okolici na leto zopet več sto tisoč kron in to je treba zopet upoštevati. Vse to je le potem mogoče, ako dobimo železnico Novo mesto-Brežice. Ako bi se v Novem mestu železnice križale in bi se pozneje še dogradila od tukaj železnica v Belokrajino, postalo bi lahko Novo mesto poleg Ljubljane največje tržišče na Kranjskem. Poleg tega je tudi omenjati, ako bi se dogradila zveza z Brežicami, nastal bi na Dolenjski železnici velikanski osebni in tovarni promet, kajti, ker bi bila proga iz južnih dežel preko Zagreba, Brežic in Novega mesta najkrajša proti Ljubljani, Gorenjski, Koroški in severnim deželami, bi se ves promet iz blaga in osebja teh krajev vršil preko dolenjske železnice, Novega mesta na jug in zopet iz južnih dežel istotako proti severu. Koliko vagonov pšenice, prešičev, živine, kož, pridelkov in izdelkov iz južnih dežel se zdaj prevažajo z dvakratnim prekladanjem (v Zidanem mostu in Ljubljani) v severne kraje; po zvezi z Brežicami bi se le

enkrat (v Brežicah) prekladalo in se po najkrajši in tedaj najcenejši progi prevažalo. Vse to in še sto drugih okoliščin govori za silno važnost in potrebo proge Novo mesto-Brežice, katero zdaj ne izpustimo iz oči, temuč se bomo za njo neumorno potegovali toliko časa, dokler jo ne dobimo, v svesti si velikanske koristi za vso Dolenjsko. Pri tej priliki bodi še omenjeno, da je neki znani dopisnik iz Dolenjskega poslal dne 6. junija v neki slovenski dnevnik dopis, v katerem ravno nasprotno od tega trdi, kar je resnično o železnici Novo mesto-Brežice in zatoraj se ne mislimo z njim v polemiko spuščati ker vsakdo izmed nas predobro ve, kake velike koristi bi bila ta proga za nas in da prašiče in živino nihče po železnici na semnje ne prevažajo, temuč po kmetskih vozovih vozi in bi semnji vsled tega niti najmanje po železnici ne trpeli, nasprotno silno pridobili vsled večjega prihoda kupcev in prometa. Ker pa v tistem dopisu tudi s celim imenom imenuje Alfonza Oblaka kakor tistega, kateri se iz svojih osebnih koristi, in za nič drugega za to progo poteguje, in da bi svoj premog potem dobro spečaval, ker ima neki Freischürfe pri Kostanjevici, na Opatovi gori in v Brusnicah, in se dopisnik s tem v osebnosti spušča, bodi resnici na ljubo tukaj povedano, da nima Alfonz Oblak v teh imenovanih krajih niti enega Freischürfa. tedaj nič premoga za oddajati, in ni zatoraj na gradbi te železnice prav nič interesiran. On ni niti mestnega župana prosil, naj zborovanje trgovcev in obrtnikov v to svrhu skliče, niti na zborovalce zaradi te proge najmanje vplival, niti se udeležil debate o vprašanju radi te proge in edino le sklep zborovalcev kakor v to izbran zapisnikar zabilježil, v „Slovencu“ in „Dolenjskih Novicah“ pa le na željo županstva razglasil enoglasne sklepe zborovalcev, dodal pa k poročilu tudi poznejše pogovore v zasebnih krogih glede belokranjske železnice, ki so brez večjega pomena. Tedaj so vsi napadi v tej zadevi na njegovo osebo popolnoma neutemeljeni, ker, kar je pisal, je pisal v naročilu in mnogih somišljenikov in v soglasji prevelike večine Dolenjcev, in se tedaj očitna potreba železnice do Brežic ne boje s takimi osebnimi napadi in neresničnimi poročili, ni najmanje ovrgla.

Sv. Oče Leon XIII. na smrtni postelji.

Česar se je celi svet dolgo bal, je prišlo. „Luč z nebes“ ugasuje, Velicega Leona XIII. kmalu ne bo več med živimi. Dolgo je živel, a še prezgodaj umrje. V vročini zadnjega poletja si je poželed svežega zraka, in peljal se je po prostranih vatikanskih vrtovih na sprehod. A pri tem se je prehladil. Od pljuč se je bolezen razširila na oprsno mrežo. Tudi srce in ledvice so bolne. Dvakrat so operirali sv. Očeta, da bi mu odvzeli iz oprsne mreže krvavo tekočino. Odleglo je malo in zdravniki se le čudijo močni naravi sv. Očeta, nimajo pa prav nič upanja, da bi mogli sv. Očetu rešiti življenje. Sv. Oče je za trdno prepričan, da bo umrl. A smrti pričakuje mirno, udano, da veselo. Kajpada, saj je celo življenje vestno porabil in zvesto služil Bogu in cerkvi v najtežavnejši službi na zemlji. Sedaj pa gre po zaslužen plačilo. Zato ga pa ne mine dobra volja tudi sedaj ne, ko leži na smrtni postelji. Vladarji raznih držav in celo turški sultan dan za dnevom povprašujejo po zdravju sv. Očeta. Po celem svetu se opravljajo molitve za nevarno obolelega sv. Očeta, da bi mu Bog dal srečno zadnjo uro. V Vatikanu pa se že vrše priprave za izvolitev novega papeža. Žalost bo sicer zagrnila svet, ko bo preminolo dragoceno življenje Leona XIII., žalovali bomo za izrednim možem, ki je toliko let tako modro in srečno vladal cerkev Kristusovo. Ne bomo pa žalovati za papežem, ker resnična je beseda, ki jo je izustil Leon XIII. na smrtni postelji: „Stari Pecci umrje, a papež je nesmrten.“ Kdo bo novi papež, to sedaj ugibajo, a kaj gotovega reči seveda ni mogoče. Sv. Duh bo že poskrbel, da bo novi papež poln moči, da bo mogel vspešno voditi čredo Gospodovo k večnemu življenju. Leon XIII. si je sam izbral svoje grobišče v lateranski baziliki in tudi preskrbel priprosti napis: „Hic Leo XIII. cinis, t. j. Tukaj je Leon XIII. pepel.“ Molimo v teh dneh za sv. Očeta, da mu tako saj nekoliko povrnemo očetovsko skrb in ljubezen, ki jo je imel do vseh svojih otrok!

Domače vesti.

(Osebnosti). G. Martin Majcen, suplent v Ljubljani je imenovan profesorjem za gimnazijo v Novem mestu. (Zbolel) je precej hudo preč. g. profesor dr. Jožef Marinko in se zdravi v bolnici čč. usmiljenih bratov v Kandiji. Želimo prav od srca, da bi se gospodu kmalu obrnilo na bolje.

(Nove maše na Dolenjskem:) Iz IV. l. gospoda Marolt Vinko 2. avgusta v Krškem pri čč. oo. kapucinih in Vovko Frančišek 26. julija v Škocjanu pri Dobravi; iz III. l. gospoda Lovšin Ivan 19. julija v Ribnici in Zupančič Ivan 26. julija v Črnomlju.

(Maturó na novomeški gimnaziji) so dne 2. t. m. naredili: Fr. Zidar in Martin Malnerič z odliko, Karol Prijatelj, Leopold Sevnik in Iv. Vidmar. Trije kandidati morajo izpit ponoviti čez dva meseca, eden pa čez eno leto.

(Poštarska služba) pri c. kr. poštne uradu v Zagradcu-Fuzine [III/5] se oddaja. Dohodki obstoje v letni plači 500 K, v uradnem pavšalu 125 K na leto in v sedanjem pavšalu za slugo 140 K za dostavljenje v Zagradcu-Fuzine. Služba oddala se boje proti sklenitvi službovnega pisma in položitev 400 K kavicje. — Prošnje vložiti so tekom treh tednov pri c. kr. poštne in brzojavne ravnateljstvu v Trstu. Vse drugo zamorejo dotični prosilci v uradnih urah poizvedeti pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Rudolfovem.

(C. kr. višja gimnazija v Novem mestu) je danes sklenila šolsko leto s slovesno službo božjo ob 8. uri v frančiškanski cerkvi. Pohajalo je gimnazijo v začetku leta 246 učencev (lani 274), a ob koncu 224 (lani 240). Rojenih Novomeščanov je bilo 25, sem pristojnih 59, iz ostale Kranjske 167, iz Štajerske 21, drugi iz raznih dežel. Vere vsi katoliške. Slovencev je bilo 213, Nemcev 11. Odličnjakov je bilo 22 (v IV., VI. in VII. šoli po 1), prvi red jih je dobilo 144, ponavljavni izpit 28, drugi red 21, tretji red 9. Šolnine so plačali 4920 K, 23 štipendistov pa je prejelo 4198 09 K. Poučevalo je na zavodu 13 rednih učnih močij. Prvi del letnega poročila obsega nadaljevanje g. dr. K. Pamerja „Das k. k. Staats-Obergymnasium zu Rudolfswert“.

(Deška ljudska šola v Novem mestu) je zaključila šolsko leto isti dan. Učencev je bilo 220 (lani 209). Sposobnih je bilo 162, nesposobnih 58. Iz mestne šolske občine jih je bilo 82. Učenci, ki so se posebno pridno učili, niso na noben način označeni, dasi ni nikjer prepovedano, da bi se to ne smelo storiti v letnem poročilu.

(Dekliška ljudska šola) imela je za sklep danes slovesno sv. mašo ob 10. uri v kapiteljski cerkvi. Potem so se med najpridnejše učenke razdelila darila in spričevala. — Šola jeobiskovalo 137 učenk: od teh je bilo odličnih učenk 64, sposobnih 117, nesposobnih 18, neizprašanih 3, iz mestne šolske občine jih je bilo 109.

(Dolenjsko pevsko društvo) priredi v nedeljo dne 19. julija 1903 popoldne ob treh izlet k Mrvarju na Hrib pri Šmihelu.

(Iz Novega mesta). V nedeljo dné 19. julija t. l. priredila boje naša uniformirana meščanska garda slavnost na čast svojemu stotniku g. Antonu Vertačiču in narednikoma Mihi in Janezu Jazbecu povodom petdesetletnega službovanja pri gardi s sledečim vsprejemom: Ob polu osmih zjutraj cerkvena parada v kapiteljski cerkvi, popoldne ob treh pa izlet z godbo na čelu k Mrvarju na Hrib pri Šmihelu, kjer se je nadejati zelo živahne vdeležbe, ker je tam prav lep in velik prostor in tudi za dobro postrežbo gostov je vse preskrbljeno. Za slučaj slabega vremena preložila se boje ta slavnost na prihodno nedeljo.

(Mestna hranilnica v Novem mestu). V mesecu juniju 1903 je 211 strank vložilo 84.913 K 62 h, 204 strank vzdignilo 102.150 K 06 h, torej manj vložilo 17.236 K 44 h, 11 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil 17.700 K — h, 108 menic se je eskomptovalo za 29.196 K — h. Stanje vlog 2.259.042 K 05 h. Denarni promet 431.793 K 58 h. Vseh strank bilo je 776.

(Hranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico), registr. zadruga z neomejeno zavezo imela je meseca junija 1903 prometa K 65.813 46. Vložilo je 66 strank

K 24.933.08, dvignilo 52 strank K 14.430.02. Posojil je bilo danih 27 strankam K 10.304.—, a vrnjenih je bilo od 22 strank 3.660.61.

(V bolnišnico Usm. bratov v Kandiji pri Novem mestu) se je sprejelo meseca junija 114 bolnikov, koncem maja jih je ostalo 86, skupaj 200. Od teh se jih je ozdravilo 95, zboljšalo 30, neozdravljenih je bilo 7. Umrli so 4 in sicer: 1 vsled srčne, napake, 1 vsled mrtvičnega krča, 1 vsled vnetja trebušnice, 1 vsled akutnega črevesnega katara. V oskrbovanji ostalo jih je 64. Oskrbovalnih dni se je nabralo tekom preteklega meseca 2528.

(Prešernova slavnost v Ljubljani,) kateri je bil namen, dobiti prispevkov za kip največjega slovenskega pesnika Prešerna, se je obnesla nepričakovano sijajno. Ob kraju „Zvezde“ so stali lepo ozaljšani paviljoni, kjer se je točilo vino, pivo ter prodajale sladčice in druge stvari. Na odru v sredi „Zvezde“ so pevala društva, ob kraju pa je svirala meščanska in naša novomeška godba. Sokol je telovadil. Zvečer je žarela „Zvezda“ v nebroju po drevju nastavljenih električnih žarnic in obločnic. Občinstva se je kar trlo. Čistega dobička je nad 8000 K.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je izročila pred kratkim ljubljanska tvrdka bratov Perdanov 1000 kron od dobička pri kupčiji z družbenimi užigalicami. Kakor je razvidno, dobiva družba lepe dohodke od svojih užigalic in zato je dolžnost vsakega Slovenca, da po svojih močeh agitira za družbine užigalice. Gotovo je sramota za vsakega zavednega Slovenca, ako bi nosil v žepu užigalice kake nemške židovske tvrdke in ravno taka sramota za vsako slovensko gostilno ali kavarno, ki bi postavila druge užigalice na svoje mize, kakor užigalice družbe sv. Cirila in Metoda. Občinstvo naj bo v tem oziru brezoziren nadzornik.

(„Vozni red“), veljaven od 1. junija do 1. oktobra t. l. je založil g. Jernej Bahovec v Ljubljani. Knjižica je jako pripravna in ima vse železniške proge in vozne redove državnih in južne železnice, ter tudi poštne zveze po slovenskih deželah. Knjižico prav toplo priporočamo. Cena ji je 20 vinarjev, po pošti 5 vin. več.

(Salezijanci). Kdor hoče dati v salezijanski zavod na Rakovniku pri Ljubljani kakega zanemarjenega dečka, ki je dolžan obiskovati še ljudsko šolo, naj blagovoli oglasiti se ustno ali pismeno vodstvu na Rakovniku, da mu naznani pogoje vsprejema. Zavod, ki obeta mnogo dobrega, ima slovensko ljudsko šolo.

(Naznanilo). Slavno občinstvo se v lastni prid opozarja, da se lahko vsa plačevanja za c. kr. glayne in c. kr. davčne urade (izvzemši carinska plačevanja) na najlaglje in najhitrejši način in z veliko prihranitvijo časa vršijo potom davčnih plačilnih nakaznic. Davčne plačilne nakaznice se dobivajo na vsakem poštnem uradu in v vsaki prodajalni poštne vrednosti, znamk itd. komad po 7 vinarjev.

(Vinska klet dolenjskega kletarskega društva) se nahaja v F. Kastelčevi hiši v Kandiji. Ob sabotah poludne je klet od 2. do 4. redno odprta. Ob tem času naj se zglasijo domače stranke, ki žele vino kupiti. Tudi potrebne se dajoje ob tem času. Cena vin znaša po 20 do 22 kr. liter. V zalogi so rudeča in bela vina.

(Velik požar v Čatežu pod Zaplazom.) Dne 2. julija 1903 zjutraj je požar uničil hlev in pód tukajšnega gostilničarja Stanislava Ravnika. Rešili so iz ognje samo živino in nekaj obleke. Zgodila se je pri tem požaru prav občutna nesreča očetu Oroslavu Ravnika: zdrsnila mu je iz žepa denarnica s 1970 K, pa ni vedel kdaj. Ali je denar zgorel ali se ga je pa polastila zlobna roka; nikjer ga denar najdejo. Oče in sin imata torej prav veliko škodo. Po- nestnik ni bil zavarovan. Kaj je požar povzročilo ni znano. Da je bila sapa, bi bil lahko cel Čatež pogorel.

(Nagla smrt — vsled sršenovega pika.) Od Bele Cerkve na Dolenjskem, 6. jul. — Tukajšne šole pridna učenka Marija Tramé iz Breške vasi, Št. Jernejske župnije, stara nekaj nad 11 let, šla je v opoldanski vročini zalego sršenov izpred hleva preganjat. Kar se ji zapodi eden izmed razdraženih mrčesov v obraz in jo piči pod desno oko. Deklica je takoj začutila hude bolečine, najprej v obrazu; kmalu nato začne jo tudi v prsih tiščati; bljuvanje nastopi; barva ji po-

staja višnjeva, oči ji osteklene in preden je preteklo dobre pol ure — bila je mrtič. — Pred tremi dnevi bila je v Beli Cerkvi pri izpovedi in pri sveti birmi, kar je še edino tolažilo za užaljene stariše.

(Deževje) je minoli teden hudo nadlegovalo našo Dolenjsko. Temenica in nekateri pritoki Krke so izstopili. Hvala Bogu le, da je hila prva košnja pri kraju in spravljena. Deževje in hladno vreme je pač nastalo vsled tega, ker je v kamniških planinah padlo obilo snega.

(Porcijunkula), spisal P. Aljfonz Furlan, mala knjižica, obsegajoča razlago porcijunkulskega odpustka in molitve za odpustek, se dobiva po 10 vinarjev v frančiškanskem samostanu in pri J. Krajec nasl. v Novem mestu.

Razne stvari.

* (Spokorjen morilec.) V Karlsbadu so pretekle dni obesili onega Fischerja, ki je meseca julija lanskega leta umoril gostilničarja Konischa in je hotel zadaviti tudi njegovo ženo. Prisostvovalo je izvršitvi smrtne obsodbe kakih 60 oseb. Fischer šel je sam do vislic, spremljan od krvnika in njegovih dveh pomagačev. Ob strani spremljal ga je tudi duhovnik. Ko je stopil Fischer na dvorišče, je izgovoril glasno te le besede: „O, Bog, ki si poln usmiljenja, vsprejmi milostno mojo ubogo grešno dušo.“ Ko je bila še jedenkrat prebrana obsodba, izročili so Fischerja krvniku. Ko je Fischer še jedenkrat glasno izgovoril besede: „Jezus, imej usmiljenje z menoj,“ ovil mu je krvnik vrstico okolo vratu. Po preteku 35 sekund naznani krvnik, da je obsodba izvršena in čez drugih 10 sekund so konstatirali zdravniki, da je Fischer mrtev. Fischer ni prejšnjo noč prav nič spal. Pisal je pismo svoji 79 let stari materi. Pil ni nič in jedel tudi ne. Spovedal pa se je trikrat in zjutraj so ga obhajali. Okolu justične palače se je zbralo toliko ljudstva, da so morali okolo nje postaviti vojaški kordon.

* (Bogat berač.) Berač Simon Opačić se je z rokami plazil iz enega kraja do drugega. Prišel je na ta način do Dunaja, Budapešte, v Italijo itd. Okolu vratu je imel vrstico, na tej je bila privezana palica, na kateri je slonela sključena leva noga. Bil je grozen skopuh, ki bi za eno krono rad po krivem prisegel. Priberačeni denar je posojal na visoke obresti in tako polagoma obogatel. Radi krive prisege je bil dvakrat obsojen, prvič na tri, drugič na sedem let težke ječe. Zadnje kazni pa ni prestal. Umril je v kaznilnici koperski leta 1896. Ko bi danes živel, bi bil gotovo že milijonar, po čemur je vedno hrepenel. Na smrtni postelji je izrazil željo, naj se od njegovega premoženja prej nič ne proda, dokler ne doseže vrednosti 1 milijon goldinarjev. Njegov nečak pa je prelomil oporoko in je začel povračevati, kar je pokojnik zakrivil, a sodnija ga je ustavila. Pokojnik je živel ves čas svojega življenja v največji skromnosti.

Smešnice.

(Ta ga pa pihne!) V neko mesto je prišel škof birmovat. Pozdravit ga — ni prišel župan. Imel je namreč dosti dela z izvrševanjem novih odlokov glede snažnosti mesta. In na tem službenem potu zapazi petelina, ki je v svoji vročekrvnosti ušel gospodarju. Gospodar petelina poklican — kaznovan — 4 K za reveže! „H, škofa ni videl, ki je tako velik gospod, petelina pa, ki je tako majhna žival,“ da možakar jezi odduška.

(V ljudno.) „Capin!“ — „Od tacega capina zmiraj rad!“

Naznanila mestnega magistrata.

Hišni posestniki, kateri imajo štale, svinjske ali smetišne jame, se opozarjajo, da morajo iste sedaj ob veliki vročini večkrat izprazniti ter dvorišča, hleve in svinjake snažno držati, ker se v vročini smrad v okolici razširja ter je tudi nevarno radi kake kužne bolezni.

Prepoveduje se strogo nabiranje ter spravljanje pomij in prekuhanje istih v poslopjih, kateri se nahajajo v mestnem ozemlju, ker povzročujejo isti smrad v mestu.

Darovi za dijaško kuhinjo v Novem mestu.

Za krube sv. Antona 5:50 K; gospa Marija Jeretin 10 K; gospod Val. Oblak 4 K; g. profesor Pettauer 2 K; dobrotniki iz Mesta in Kandije za julij 40 K 40 h; gospod župnik V. Bergant 2 K; slavni mestni zastop v Rudolfovem 150 K; gospod kapelan Fr. Vidmar za drugo polletje 15 K;

Listnica vredništva:

Gosp. dopisniku —. No, Vi ste mi pravi! V zadnjem trenutku umaknete svoj dobrosestavljeni d. pis, češ, bodo nekateri preveč razburjeni. V ravnem življenju mora vsakdo prej pomisliti, kaj stori ali zapiše; če se boji kritike ali je ne prenese in se huduje, je znamenje, da je v živo zadet in je bilo napačno njegovo ravnanje. Če je pa prav storil, malo briga moža, kaj drugi porekó in pišejo! To je veljalo poleg drugim tudi Vam. Prosim, da v prihodnje ne prezrete, da je časnikar tudi nekako kronist; on pové javna dejstva, naj so komu ljuba ali ne, zato, da se ohranijo bodočnosti.

Tržne cene dne 13. julija 1903 v Rudolfovem.

Imenovanje	Hektl. po		Imenovanje	Hektl. po	
	K	h		K	h
Šenica	13	—	Leča	11	71
Rž	12	36	Bob	9	76
Koruza	12	03	Ajda	12	36
Oves	7	16	Proso	10	08
Ječmen	10	40	Soršca	12	36
Krompir	5	20	Lan	—	—
Fižol	11	71	Jajca po 5 za 20 vinarjev.	—	—
Grah	11	71			

Razglas.

Vsako onesnaženje posebno pa opravljanje potrebe na ulici in javnih prostorih kaznovalo se bode najstrožje, radi tega opozarja se p. n. občinstvo še enkrat ter ob enem prosi, da se vendar enkrat onesnaženje opusti in varuje mestni ugled.

Mestno županstvo v Rudolfovem,

20. junija 1903

(151—2)

Razglas

po izvršilnem ukazu dež. postave z dne 13. decembra 1868 št. 4. Če si je kdo slučajno omislil enega ali več psov stoprav mej letom mora se to v treh dneh napovedati v mestnej pisarnici. Za točno napovedanje so tudi hišni gospodarji odgovorni in morajo najemnike na to opozoriti ali pa napovedbo sami opraviti. Kdor zatajuje kakega psa ali se drugače odteguje plačevanju pasjega davka, ali rabi že zapadlo ali ponarejeno marko, mora plačati razun letnega davka še štiri krone globe od vsakega psa.

Mestno županstvo v Rudolfovem,

dne 12. julija 1903.

(160—1)

UČENEC,

kateri ima veselje do kovaške obrti, od 14 let star naprej se takoj sprejme pri Antonu Kocjanu v Št. Vidu pri Zatičini. (144—3)

Kovačnica

na Mirni, Dolenjsko, na prav dobrem prostoru, kjer je vedno veliko konj za kovati, z dvojnimi ognjem in z vsem kovaškim orodjem; zraven je tudi stanovanje za oženjenega kovača; vse skupaj se da 1. julija 1903 v najem. Ker je ta prostor prav dober in je vedno veliko dela, bode najemnik gotovo zadovoljen, kakor je bil še do sedaj vsaki. — Več pove gospod Ivan Aussenik na Mirni (Neudegg) na Dolenjskem.

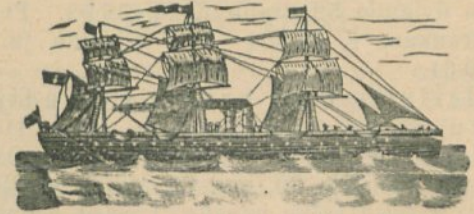
Proda se iz proste roke

(161)

primerno posestvo

v Ždinji Vasi pri Novem mestu. Več pove lastnica Marija Koračin.

Za
v Avstriji



koncesijo
vano

francosko prekmorsko družbo

„Compagnie generale Transatlantique“

Edina direktna in najkrajša črta
poštnih brzoparnikov, ki prevažajo zanesljivo,
brez prelaganja, samo 6 dni

iz Havra v Newyork.

Za vožnje tu- in inozemskih železnic, za navadna in okrožna
potovanja in prireditve romarskih vlakov,
daje pojasnila in veljavne vozne liste

edina oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ed. Šmarda

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 6

blizu znane gostilne „pri Figabirtu“. (300—17)

Na prodaj v Trebnjem

(137—3)




velik hlev,

36 m dolg in 10 m širok, ki je pokrit z opeko in je v prav dobrem stanu. Iz hleva se lahko prenaredi hiša s stanovanjem. Okoli hleva je lep sadni vrt, ki obrodi na leto za 40 do 50 veder sadnega mošta. Ker stoji na vrtu tudi ledenica in sicer ravno zraven „becirka“ je ta prostor jako pripraven za gostilno. Na vrtu je krme od 60 do 65 centov. — Natančneje se izve pri g. Ignaciju Sladinu v Dol. Kronovem št. 3. pri Beli cerkvi, Dolenjsko.

Trgovina mešanega blaga

(159—1)

Jakob Petrovčič,

pri škofu  pri škofu
v Trebnjem,

priporoča svojo zalogo vsakovrstnega oblačilnega in špeci-
rijskega blaga, vsake vrste železa, orodja in kuhinjskih oprav,
nagrobni križev, kotlov itd. ter posebno finega

Portland in Roman cementa,


ter naznani, da kupuje jajca, maslo ter druge deželne pridelke
po možno visokih cenah.

Janez Grobušek,

posestnik in krčmar v Brežicah,

zgradil in otvoril je na svojem po-
sestvu v Št. Lenartu tik brežiškega
kolodvora

ново opekarnico

 ali ciglano,

opozarja tedaj in vabi uljudno stav-
bene podjetnike, posestnike in po-
sameznike k mnogobrojnim naro-
čilom na opeko, ki so jo zvedenci
spoznali za najboljšo v brežiškem
okraju. Postrežba točna, cene najnižje.

(158—1)

Stanje vlog 31. dec. 1902:
čez 9 milijonov kron.

Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje:

Denarni promet v l. 1902:
čez 32 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,

LJUDSKA POSOJILNICA

sedaj: KONGRESNI TRG št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik
od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan
ter jih obrestuje po _____

4 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{0}$

brez kakega odbitka, tako, da sprejme
vložnik od vsacih vložnih 100 K čistih
_____ 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. decembra 1902: 9,501.351 K 52 h. Denarni promet v letu 1902: 32,596.882 K 65 h.
HRANILNE KNJIŽICE se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. —
Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. januarija 1903.

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

Josip Šiška, knezoškofijski kancelar,
podpredsednik.

(136—3)

Odborniki:

Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano. — Josip Jarc, veleposestnik v Medvodah. — Dr. Andrej Karlin, stolni kanonik v Ljubljani. — Karol Kauschegg, velepos. v Ljubljani. — Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polju. — Ivan Kregar, načelnik okr. boln. blag. v Ljubljani. — Frančišek Leskovic, zasebnik in blagajnik „Ljud. pos“. — Karol Pollak, tovarnar in pos. v Ljubljani. — Gregor Slibar, župnik na Rudniku. — Dr. Aleš Ušeničnik, profesor bogoslovja v Ljubljani.

Dva krojaška pomočnika

dobro izvežbana se takoj vsprejmeta
pri FRANC ŠTRUMBELJ-nu Vavtavas

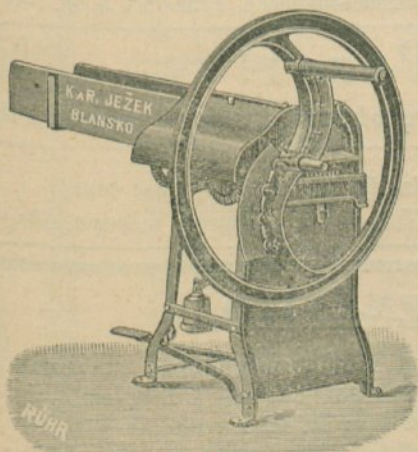
(162—1) pošta Straža (Dolenjsko). (162—1)

Učeneec se takoj sprejme, kateri ima veselje
do pekovske obrti ter naj bode 15—16
let star. — Kje, pove upravništvo „Dol. Novic“. (277—17)

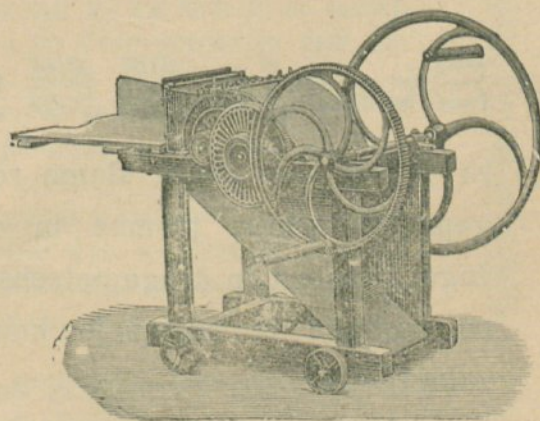
Vino,

izvrstno, domačega pri-
delka je na prodaj v graj-
ščini Bajnof p. Rudolfovem

po najnižji ceni.



Mlatilnice, gepeljne,
trijerje,
slamoreznice,
preše za grozdje in
sadje, ter druge
stroje ima v zalogi po
prav nizkih cenah



ADOLF GUSTIN – Rudolfovo

trgovina z železnino in zaloga strojev.

(148—2)

Dolenjsko kletarsko društvo

v Novem mestu

ima na prodaj fina, pristna, dolenjska bela in rudeča vina.

Oddaja jih v vsaki množini nad 56 litrov.

Največja in najstarejša parobrodna družba na svetu poseduje 279 parnikov,

Najvarnejše, najhitreje in največje vrste velikanskih parnikov, ki vozijo samo potnike in cesarsko pošto iz Hamburga v Novi-York so:

Deutschland	212 m dolg.	Fürst Bismark	200 m dolg.
Auguste Victoria	168 " "	Columbia	140 " "
Moltke	160 " "	Blücher	160 " "
Pennsylvania	171 " "	Pretoria	170 " "
Graf Waldersee	170 " "	Patricia	171 " "
Palatia	140 " "	Phoenicia	140 " "
Batavia	152 " "	Belgravia	152 " "
Bulgaria	152 " "	Armenia	170 " "



Hamburg-Nowi-York le 6 dni.

Vozne karte po predpisanih najnižjih cenah prodaja ter daje pojasnila točno in brezplačno, oblast eno potrjena agentura

Hamburg-Amerika Linie

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 31, takoj na desno od juž. kolodvora, ob progi električne železnice. (293—16)

Stroje

za mlait, žito čistit, slamo rezat, gepeljne, klinje, trombe in cevi, žage, jermena in druge potrebščine se najbolje in najceneje kupi v zalogi

Fran Zeman-a, Ljubljana,

Poljanska cesta št. 24.

(236—21)

EKSPORT VINA.

Imam v kleti izvrstno istrijsko vino — črno in belo od 30 do 50 vinarjev postavljeno na tukajšnji državni kolodvor. Ravno tako domačo rakijo (vinsko žganje) po 120 do 160 vinarjev. Za pošteno pristno vino in solidno potrežbo se jamči.

Ivan Pujman, producent in eksport vina,
(39—11) Vodnjan, Dignano Istra.

Prav ugodna prilika!

Podpisani prodam svojo še par let davka prosto

hišo v Zgornji Straži h. št. 28.

pod prav ugodnimi plačilnimi pogoji.

Hiša stoji tik kolodvora, na katerem je največji promet dolenjske železnice.

V hiši se nahaja: 1.) C. kr. pošta. 2.) Prav dobra gostilna s petimi sobami, ter veliko posebno za vinsko trgovino primerno kletjo, s hlevom in vrtom. Gostilna ima tudi pravico žganjetoča. 3.) Prav dobra prodajalnica s pripravnim skladiščem (magazinom).

R. Dolénc, 154—2)

vodja kmetiške šole na Grmu pri Novem mestu.

Mesarskega vajenca,

poštenega 15 do 16 let starega sprejme takoj pod ugodnimi pogoji Josip Hrovat ml. Žužemperk št. 7. (138—3)

Lepo posestvo z gostilno je na prodaj na Drski poleg Novega mesta.

Hiša ima 5 sob, klet in dve kuhinji. Poleg hiše je: pod, hlev, vodnjak, gostilniški in sadni vrt, „Lawn tennis“, njive in hosta. — Cena izve se v upravnistvu „Dol. Novic“.

Padavica (božjast.)

Kdor trpi na padavici, krčih in drugih nervoznih boleznih, zahteva naj zvezek o teh boleznih. Dobi se zastonj in poštnine prosto pod naslovom Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M. (241—20)

Pozor! (14—13)

Kupujem ženske lase, odrezane, izpadle in zmešane. Plačam po najvišji ceni.

Izposojujem tudi vlasulje (Baroke) po nizki ceni.
Ivan Svetec, brivec (Glavni trg, nasproti mestne hiše.)

NAZNANILO.

Udano podpisani vljudno naznanjam slavnemu občinstvu in vsem stanovom, da sem s 1. julijem svojo krojaško obrt preselil iz hiše št. 42 v svojo na novo sezidano hišo v Kandiji stoječo blizu ceste, ki vodi v Grm.

Priporočam se toraj slavnemu občinstvu v izvrševanje salonskih, jaket, šport in navadnih oblek. Zagotavljam vedno po najnovejšem kroju solidno delo po primerni ceni. Spoštovanjem

(147—2) Jos. Paulin, krojač v Kandiji.